
Kalendarium

Awazymyz : pismo historyczno-społeczno-kulturalne Karaimów nr 2(16), 19

2007

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

starzec ten musi coś wiedzieć o Karaimach. Rzeczywiście, spotkanie z nim na rynku i rozmowa zaprowadziła mnie do pewnego handlarza, u którego znalazłem mosiężny żyrandol z naszej kienesy. Krzyżowe pytania i odpowiedzi całkiem sobie obcych i nie znających się ludzi, potwierdziły fakt, że po pożarze w roku 1860 rzeczywiście żyrandol ten znajdował się na strychu kościoła-kienesy, dawno już trafił do rąk pewnego handlarza, przechodząc wprawdzie przez szereg innych rąk. Handlarz ten, który już zdążył o tym żyrandolu zapomnieć, na moje zapytanie i życzenie nabycia go, zgodził się bardzo niechętnie na odszukanie go w wieloletnim kurzu poddasza. Ożywiło handlarza i podekscytowało nieco oświadczenie moje, że ceną może się nie krepować, że zapłacę, ile zażąda; mniej więcej po upływie godziny tak pożądaną rzecz miałem przed sobą. Ormianin dodał, że jak słyszał, Karaimi damasceńscy z zawodu byli miedziennikami (kotlarzami). Zgodziłem się z tym w zupełności, ponieważ i 10–15 rodzin karaimskich, mieszkających w mieście Hitt na Eufracie, do dnia dzisiejszego trudni się wyrobem rzeczy miedzianych⁴. Handlarz wyznaczył cenę bardzo nie wysoką i był jakby nieco zdetronowany, biorąc pieniądze za takie rupiecie. Proponował mi natomiast rzecz nową, daleko lepszą i, zdaniem jego, piękną. Było widocznym, że nie mógł pojąć, jakie znaczenie może mieć zniszczony, stary, z przed trzechset niemal lat, żyrandol ze spalonej kiedyś i jakiejś zrujnowanej świątyni niewiomego mu wyznania.

W ten sposób i takimi drogami trafił ten miedziany, ażurowy, jak powiewna tkanina, przejrzysty świecznik (świetnej, prawdopodobnie z XVII-go wieku roboty), do naszego Muzeum Karaimskiego.

Dla braku czasu nie zdołałem odszukać cmentarza karaimskiego w Damaszku i odwiedzić w Mezopotamii Hitt`skich Karaimów, dokąd autokary angielskie przewożą podróżnych w ciągu doby. Wiedziałem z doświadczenia, że przyjechawszy na Wschodzie do dzamaatu (parafii), trzeba koniecznie pozostać na sobotę na wspólnej modlitwie w Kienesie. Tak było w Egipcie, tak też było i w Jerozolimie. Niestety, nie miałem do dyspozycji tych niezbędnych 8–10-ciu dni i, z bólem serca, opuściłem Syrię, lecz z mocnym postanowieniem, jeśli się Panu Bogu spodoba, w przyszłej podróży mojej koniecznie odwiedzić braci naszych nad Eufratem i przez to wypełnić jedyną pozostałą lulkę w moim wizytowaniu wszystkich osiedli karaimskich na tym Bożym świecie.

Jeżeli Bóg Najwyższy ześle mi to szczęście, że będę mógł pomodlić się jeszcze i we wspomnianej Kienesie współwyznawców naszych w Mezopotamii, ojczyźnie pierwszego nauczyciela naszego, Anana, kolebce karaimizmu, to zamknę oczy w spokoju, radości pełen, iż byłem godzin oglądać cały świat karaimski. Amen.

Hadży Seraja Szapszał

⁴Miasto w zachodnim Iraku. Karaimi nie mieszkają tam już od II połowy XX w. (przyp. red.).

Kalendarium

- *Dzień Wrocławskich Mniejszości Narodowych i Etnicznych w ramach Dni Wrocławia 2008* – 22.06.2008, Wrocław
- *Dzień karaimsko – ormiański. Pomiedzy kymbynami a lawaszem* – 5.04.2008, Warszawa.
- *Karaimi na Litwie* – Wystawa w Muzeum Pomorza Środkowego, 16.11.2007, Słupsk.
- *610 rocznica osiedlenia się Tatarów i Karaimów w Wielkim Księstwie Litewskim* – 13–15.09.2007 r., Wilno, Litwa.
- *Karaimi zbierają przyjaciół* – 13–17.09.2007 r., Bachczysaraj, Krym.
- *5. Jaz Üvriatiuviu, Troch 2007* (5. Letnia Szkoła, Troki) 2007 – 2–13.07.2007 r., Troki, Litwa.
- *Letnie Warsztaty Dostlar* – 10–15.07.2007 r., Troki, Litwa i Eupatoria, Krym.

Awazymyz – Nasz Głos

Redaktor Naczelny
Mariola Abkowicz

Komitet Redakcyjny
Adam Dubiński; Irena Jaroszyńska;
Anna Sulimowicz

Adres Redakcji
ul. Powstańców Śląskich 116 m. 54, 53–333 Wrocław
e-mail: awazymyz@karaimi.org; www.awazymyz.karaimi.org

©Copyright by Bitik 2007 – Oficyna Wydawnicza
Związku Karaimów Polskich

Maszynopis zakwalifikowany do druku staje się
własnością Awazymyz, którego prawa posiada
Związek Karaimów Polskich.

Artykuły nie mogą być publikowane w całości lub
w częściach bez zgody autora i czasopisma.
Redakcja zastrzega sobie prawo redagowania
nadesłanych tekstów.

Zrealizowano przy udziale
wsparcia finansowego

**Ministra Spraw Wewnętrznych
i Administracji**